

**De Grönas valprogram för
välfärdsområdesvalet i Egentliga Finland**

Innehållsförteckning

Likställdhet	2
Delaktighet och kundorientering	2
Tillgänglighet	3
Förebyggande insatser och effektivitet	4
Välfärd och hälsa	4
Effektivitet	4
Samhällsansvar	5
Ekonomi och samarbete	5
Miljön	5
Arbetsgivaren	6

Likställdhet

Den gröna social- och hälsovårdspolitiken grundar sig på mänskliga rättigheter, likställdhet och jämlikhet.

Delaktighet och kundorientering

Välfärdsområdenas syfte är framför allt att ansvara för befolkningens välmåga. Användarna av tjänsterna, och i synnerhet de invånare som befinner sig i en svagare situation, ska höras som en del av allt beslutsfattande inom områdesförvaltningen. Medborgarna bör ha tillgång till likvärda och heltäckande social- och hälsovårdstjänster oberoende av bostadsort och livssituation.

- Den som är i behov av vård bör få komma till mottagningen inom en vecka. Mottagningen kan också vara en digital tjänst, och vård kan ges även av en annan yrkeskunnig inom vårdbranschen än en läkare. Speciellt störningar i de ungas mentala hälsa bör snabbt adresseras genom samtalshjälp.
- Vi inkluderar erfarenhetsexperten som tillsammans med ett yrkesmässigt expertnätverk planerar servicekedjorna.
- Vi utvidgar servicestyrningen, i vilken det ingår en expert inom social- och hälsovården som ger bred information om de olika aktörernas tjänster.
- Tjänster bör erbjudas alla åldersgrupper i alla livssituationer och livsfaser.
  - Välfärdsområdet bör garantera tillräckliga resurser till lagstadgade tjänster såsom hemvården, familjearbetet och familjerådgivningen.
  - Barnfamiljer bör erhålla tjänster med låg tröskel som underlättar deras vardag redan i det skede då problemen är små. Speciell uppmärksamhet bör fästas vid barn i skilsmässofamiljer.
  - Den äldre befolkningens behov vad gäller hälso- och socialvård bör tillgodoses i varje åldersfas och omsorgen och boendetjänsterna bör förverkligas i enlighet med andan i lagen om äldreomsorgen.
  - Den palliativa vården och terminalvården på basnivå bör utvecklas.
  - Närståendevården bör utvecklas så den blir likställd. Utgångspunkten är att området bör klara av att vårda alla sina kunder, men det bör reserveras medel, utbildning och stöd till närståendevården.
  - De papperslösa bör erbjudas tjänster i enlighet med den s.k. Helsingforsmodellen, det vill säga de bör få likadan vård som vem som helst annan.
  - Kunder med specialstödsbehov bör erbjudas stöd redan före diagnosen. Ämbetsinnehavaren som ansvarar för helhetsbilden bör skapa ett nätverk med personer inom flera yrkesområden för att utan dröjsmål se till ärendet främjas.
  - Vi säkerställer att det finns ett tillräckligt expertkunnande, vilket vid behov är mångbranschförankrat, inom handikapp-, vård- och hjälptjänsterna.
  - Ensamboende, familjekonstellation, kön eller sexuell inriktning får inte inverka på de tjänster som kunden erbjuds – alla bör garanteras likställda och lättillgängliga tjänster.

- Att förebygga och vårda beroenden bör inkluderas i välfärdsområdets tjänster. Identifieringen av problem såsom spel- eller rusberoende bör förbättras och vägledningen till vård bör för snabbas.
- Det bör satsas på bekämpande av fattigdom och ojämlikhet
  - Kunden bör vårdas holistiskt istället för att man försöker åtgärda en enskild utmaning. Detta kräver samarbete mellan personer inom flera yrkesområden samt mer tid med kunden.
  - Regionala skillnader bör beaktas och vi bör möjliggöra tjänster också i de mindre kommunerna och i geografiskt avskilda belägna trakter.
  - Förebyggande åtgärder och modeller för tidigt ingripande bör tas i omfattande bruk.
- Kontinuiteten i sysselsättningstjänsterna bör tryggas
  - Kontinuiteten och samarbetet inom välfärdsområdets arbetsverksamhet och i kommunernas arbetsverkstäder måste tryggas.
  - Det bör göras möjligt att utföra arbete i enlighet med personens egna kraftresurser, arbetet är en sak som integrerar individen i samhället och gemenskapen.

Tillgänglighet

De grundläggande tjänsterna bör vara tillgängliga för alla oberoende av förmögenhet och bostadsort. Genom social- och hälsovårdsreformen säkerställs att primärvården och socialtjänsterna är tillgängliga för alla och i rätt ögonblick. Det gröna välfärdsområdet satsar på tjänster med låg tröskel och förebyggande tjänster, eftersom de är det bästa alternativet socialt, humant och ekonomiskt.

- Det bör alltid gå att få service på det egna språket. Vi koncentrerar vid behov tolkningstjänsterna och gör dem till en verksamhet som överskrider välfärdsområdets gränser. Genom att utnyttja nättjänster och distansförbindelser säkerställer vi att omfattande och högklassiga tolkningstjänster finns att tillgå överallt i Finland.
- Som en del av servicehelheten tar vi i bruk mobil mottagning för de tjänster som lämpar sig för det såsom provtagningar och vaccinerings.
- Låt oss utnyttja digitala tjänster.
  - Tidsbeställningssystemet bör göras heltäckande, mångspråkigt och det bör digitaliseras. Låt oss utveckla algoritmer baserade på servicekartor vilka styr användaren och ger serviceinstruktören information om servicebehovet.
  - Låt oss parallellt med mottagningen också införa snabbtillgänglig distansmottagning för att befrämja tjänsternas tillgänglighet.
  - Låt oss säkerställa att tjänster ges också till dem som av någon orsak inte förmår, vill eller klarar av att använda digitala tjänster.

Förebyggande insatser och effektivitet

Ingripanden som görs i rätt tid och är effektiva förhindrar problemen från att växa och bli värre. Invånarna bör få rätt slags vård i rätt tid. Vårdens effektivitet grundar sig på tidigt ingripande och förebyggande åtgärder. Vårdkedjorna bör vara sömlösa och bestå av personer från flera yrkesområden. Effektivitet får ändå inte gå före en human kundfokusering.

Välfärd och hälsa

Den finländska välfärdsstaten är uppbyggd på en stark primär hälsovård och erbjuder humana, effektiva och förebyggande hälsovårdstjänster. En viktig uppgift inom välfärdsområdena är att bryta gränserna mellan specialistsjukvården, primärvården och socialvården.

- Låt oss förstärka den offentliga primärvården och de grundläggande socialtjänsterna och på så sätt föra över tyngdpunkten till grundläggande tjänster med låg tröskel.
- Låt oss utveckla tjänster med låg tröskel och servicevägledning för att underlätta den tidiga identifieringen. Vi erbjuder enklare tjänster individuellt och koncentrerar oss på familjernas behov och på att stöda dem i deras vardag.
- Vi säkerställer att det i skolor och läroinrättningar går att få tag på hälsovårdaren, kuratorn, den psykiatriska sjukvårdaren eller någon annan medlem i den mångyrkesbaserade arbetsgruppen utan att reservera tid på förhand. Det ska vara möjligt att vid behov uppsöka skolpsykologens eller skolläkarens mottagning utan dröjsmål.
- Alla bör erbjudas sexualrådgivning med låg tröskel och vid behov också sexualterapi.
  - Alla under 25 år bör ha möjlighet till kostnadsfri prevention.
  - Personalen bör ges heltäckande utbildning i hur man bemöter sexuella minoriteter och könsminoriteter.

Effektivitet

Målsättningen är att producera en human och effektiv hälsovård som är tillgänglig och rimlig till sina kostnader. Det bör utvecklas mätinstrument som är baserade på forskning och vetenskap så att man kan utvärdera effektiviteten och kvaliteten på alla tjänstenivåer och områden. Utvärderingen bör vara regelbunden och kontinuerlig.

- Vi tryggar alla rätt vård i rätt tid.

- Vi gör det möjligt för kunden att snabbt återhämta sig och förhindrar problemen från att hopa sig.
- Vi ordnar vården så att vi kan trygga kontinuiteten samtidigt som vi tryggar egenläkarsystemet och sömlösa vårdkedjor.
  - Vi tar sömlöst hand om kunden också efter att den omedelbara vården har upphört. Vi gör upp en plan för uppföljningen med hjälp av vilken vi kan svara på kundens behov också i fortsättningen.

Samhällsansvar

Vi ser till att välfärdsområdenas förvaltning och beslutsfattande från början är öppet, lättförståeligt och lätt att följa samtidigt som vi försäkrar oss om att möjligheterna att påverka är jämlika oberoende av vilka kanaler man använder. En öppen och genomskinlig förvaltning är också en förutsättning för att alla invånare ska kunna delta i utvärderingen och utvecklandet av beslutsfattandet.

Ekonomi och samarbete

Att upphandlingarna lyckas är en betydande faktor för att verksamheten ska vara smidig, trygg och ekonomisk.

- Välfärdsområdena säkerställer ett starkt upphandlingskunnande i sina organisationer.
- Upphandlingarna förverkligas så att också små och lokala företag samt organisationer har en realistisk möjlighet att klara sig i upphandlingsprocesserna.
- Låt oss som en del av upphandlingsprocessen utnyttja de möjligheter som upphandlingslagstiftningen ger i form av olika certifieringar vad gäller kvalitet, ansvar och hållbarhet.
- På alla tjänstenivåer och i alla områden bör man utgå från en vetenskapligt förankrad regelbunden och kontinuerlig utvärdering av kvalitet och tjänstetillgänglighet.

Miljön

Klimatförändringen ökar hälsoriskerna på många sätt och därför stöder en reduktion av klimatförändringen välfärdsområdet i dess grunduppdrag. Att ta hand om miljöns och djurens välmåga är en oundviklig del när det gäller att säkra människors hälsa och välfärd. Genom en hållbar ekonomi tryggas människornas välmåga utan att man riskerar miljöns bärkraft. Alla aktörer behövs när vi skapar en hållbar utveckling.

- Vid upphandlingarna bör miljöpåverkan beaktas. Direkta klimatutsläpp kan minskas genom att man satsar på energieffektivitet, låga utsläpp samt utsläppsfria energiformer.
- Inom transporttjänster och vid transportfordonsval ska man gynna lösningar som ger låga utsläpp eller är helt utsläppsfria.
- Genom att satsa på materialval och byggnaders energieffektivitet kan man inverka på CO2-utsläppen. Detsamma gäller när man renoverar utrymmen som redan är i bruk.
- Låt oss bli medvetna om hur man genom god planering av markanvändningen kan främja både folks hälsa och miljöns välmåga.

Arbetsgivaren

Ett högklassigt ledarskap, goda och trygga arbetsomständigheter samt ett kontinuerligt lärande inverkar på ett betydelsefullt sätt på hur arbetstagarna orkar i sitt arbete. Arbetstagarnas välmående bör tas hand om ännu bättre än tidigare och välmågan bör kontinuerligt utvärderas.

- Vi säkerställer arbetstagarnas påverknings-, utbildnings- och utvecklingsmöjligheter i yrkeskarriären samt arbetsrotationen och löner som ligger på rätt nivå.
- Vi stöder personalens välmående, motivation och tillhörighet i arbetet genom att satsa på arbetsgemenskapsfärdigheter och arbetsledning.
- Vi gör pilotförsök med självstyrd arbetsgemenskap till exempel inom hemvården eller inom serviceboendet.
- Vi utökar resurserna och tar tag i utfört arbete och utgifterna för det bland annat genom att erbjuda tidigt stöd.
- Vi reserverar tillräckligt med tid till förmansarbetet.
- Vi säkerställer att rekryteringen är högklassig genom att ta i bruk anonym rekrytering.